

Súd: Okresný súd Trnava
Spisová značka: PN-13P/94/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2521201670
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 09. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ingrid Šimonová
ECLI: ECLI:SK:OSTT:2023:2521201670.7

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trnava sudkyňou JUDr. Ingrid Šimonovou vo veci starostlivosti o maloleté dieťa: A. A., nar. XX.XX.XXXX, t.č. v náhradnej osobnej starostlivosti starej matky L. A., nar. XX.XX.XXXX, bytom Š. XX, zastúpené opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Piešťany, dieťa rodičov: G. L. A., nar. XX.XX.XXXX, bytom Š. XX a otec G. G., nar. XX.XX.XXXX, bytom T. A. XXX/X, R. D. R., F.Č.. F. XX, XXXX U., U., T., o určení vyživovacej povinnosti otcovi a o pozastavenie výkonu rodičovských práv matky, takto

rozhodol:

I. Otec je p o v i n n ý platiť výživné pre maloletú A. vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona na účet príslušného úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred s účinnosťou odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku, najdlhšie do dňa dovŕšenia plnoletosti maloletej.

II. Matka je p o v i n á platiť výživné pre maloletú A. vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona na účet príslušného úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred s účinnosťou odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku, najdlhšie do dňa dovŕšenia plnoletosti maloletej.

III. M e n í sa rozsudok Okresného súdu Piešťany sp. zn. 9P/143/2018 z 14. mája 2019 v časti o výživnom pre maloletú A..

IV. P o z a s t a v u j e sa výkon rodičovských práv a povinností matky maloletej A. A., nar. XX.XX.XXXX - L. A., nar. XX.XX.XXXX, vo vzťahu k výkonu osobnej starostlivosti o maloletú.

V. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresnému súdu Piešťany bolo dňa 10.09.2021 doručené podanie Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Piešťany (ďalej len ako „ÚPSVaR“) označené ako podnet na začatie konania vo veci určenia vyživovacej povinnosti otcovi maloletej A.. Okresný súd Piešťany uznesením č.k. 13P/94/2021 - 16 zo dňa 20.09.2021 začal konanie vo veci určenia vyživovacej povinnosti otcovi pre maloletú A..

2. Okresnému súdu Piešťany bolo dňa 23.09.2021 doručené podanie ÚPSVaR označené ako podnet na začatie konania vo veci úpravy práv a povinností rodičov k maloletej A. A., nar. XX.XX.XXXX - zásahu do rodičovských práv a povinností z dôvodu konania matky, ktoré ÚPSVaR považuje za neprípustné vo vzťahu k bezpečnosti a možnému ohrozeniu maloletej A.. Okresný súd Piešťany uznesením č.k. 9P/78/2021 - 20 zo dňa 14.12.2021 začal konanie vo veci úpravy práv a povinností rodičov k maloletej A..

3. Uznesením vydaným dňa 04.02.2022 Okresný súd Piešťany spojil veci vedené pod sp.zn. 13P/94/2021 a 9P/78/2021 do jedného spoločného konania, ktoré bude vedené pod sp.zn. 13P/94/2021. Toto uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 04.03.2022.

4. Z dôvodu implementácie reformy súdnej mapy účinnej od 01.06.2023 v zmysle § 18l ods. 1 písm. g) zákona č. 371/2004 Z. z. o sídlach a obvodoch súdov Slovenskej republiky, došlo k prechodu výkonu súdnictva z Okresného súdu Piešťany na Okresný súd Trnava.

5. Súd prejednal vec na pojednávaní dňa 26.09.2023 v neprítomnosti otca maloletej podľa § 31 CMP, vykonal dokazovanie listinami v súdnom spise, výsluchom matky, starej matky, vyjadrením kolízneho opatrovníka a zistil nasledovný skutočný stav.

6. Rozsudkom Okresného súdu Piešťany sp.zn. 9P/143/2018 z 14. mája 2019, právoplatným 23.05.2019 bola maloletá Romana zverená do náhradnej osobnej starostlivosti L. A., U.. XX.XX.XXXX (stará matka maloletej) a matke maloletej bola určená vyživovacia povinnosť. V tom čase nebol v rodnom liste maloletej uvedený otec.

7. V rámci pravidelného vyhodnocovania náhradnej osobnej starostlivosti ÚPSVaR Piešťany zistil, že v mesiaci august 2021 bol do rodného listu maloletej zapísaný otec.

8. Z rodného listu maloletej vyplýva, že ako otec je zapísaný G. G., nar. XX.XX.XXXX.

9. Stará matka na pojednávaní uviedla, že maloletá A. jej bola zverená do náhradnej osobnej starostlivosti, má teraz 6 rokov, je prváčka na ZŠ. Býva spolu s vnučkou aj dcérou (matkou maloletej) v rodinnom dome, ktorý vlastní v celosti. Vzťahy medzi vnučkou a matkou sú už lepšie ako pred dvoma rokmi. Otec, ktorý je zapísaný v rodnom liste nie je biologickým otcom maloletej. Súhlasí s pozastavením rodičovských práv svojej dcéry, lebo nie je schopná poskytovať takú osobnú starostlivosť o maloletú ako ona.

10. Matka maloletej vo svojom výsluchu na pojednávaní potvrdila, že býva u mamy v Š.. Navštevuje psychiatra G. Q. 8 mesiacov, podstupuje liečbu, berie injekcie. Príjem nemá žiaden, ale sporadicky jej finančne pomáha priateľ a výživné pre dcéru platí, kúpila jej aj veci do školy. Má v pláne si vybaviť invalidný dôchodok. Otec, ktorý je zapísaný v rodnom liste, G. G., nie je otcom maloletej. To bol jeho nápad, aby bol on zapísaný do rodného listu, aby mohli ísť spoločne do T., avšak k tomu nedošlo. V tom čase bol jej partnerom, avšak v súčasnosti nie sú v kontakte, nezdvíha jej telefón. Skutočný otec maloletej nechce byť zapísaný v rodnom liste. Vzhľadom na svoj nepriaznivý zdravotný stav sa nedokáže plnohodnotne postarať o svoju dcéru, preto súhlasila, aby boli pozastavené jej rodičovské práva.

11. Kolízny opatrovník trval na oboch podaných podnetoch. Pokiaľ ide o výživné navrhol, aby súd okrem úpravy výživného otcovi upravil aj výživné matky, keďže v súčasnosti minimálna výška životného minima prevyšuje čiastku, ktorá je určená v poslednom rozhodnutí a pokiaľ ide o zásah do rodičovských práv a povinností matky, s ohľadom na súčasnú situáciu, kedy matka nie je reálne schopná zabezpečovať maloletej osobnú starostlivosť, trval na pozastavení jej rodičovských práv a povinností vo vzťahu k výkonu jej osobnej starostlivosti o maloletú.

12. Podľa § 45 ods. 8 Zákona o rodine (ďalej len „ZR“) súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti určí rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať maloletému dieťaťu výživné rozsah ich vyživovacej povinnosti a súčasne im uloží povinnosť, aby počas trvania náhradnej osobnej starostlivosti, najdlhšie však do dovŕšenia plnoletosti dieťaťa, poukazovali výživné úradu práce, sociálnych vecí a rodiny. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, má tento úrad právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa vrátane uplatňovania týchto nárokov v exekučnom konaní vo svojom mene a na účet tohto maloletého dieťaťa. Po dovŕšení plnoletosti dieťaťa, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, sú rodičia povinní poukazovať výživné dieťaťu.

13. Podľa ustanovenia § 62 ods. 1 ZR plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť, ods. 2 obaja rodičia prispievajú na

výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov, ods. 3 každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepĺnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona, ods. 4 pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará, ods. 5 pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča, súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

14. Podľa § 75 ods. 1 ZR pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

15. Podľa § 76 ods. 1 ZR výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

16. Podľa § 28 ods. 1, 2, 3 ZR súčasťou rodičovských práv a povinností sú najmä a) sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývin maloletého dieťaťa, b) zastupovanie maloletého dieťaťa, c) správa majetku maloletého dieťaťa. Rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa. Rodičovské práva a povinnosti vykonáva jeden z rodičov, ak druhý z rodičov nežije, je neznámy alebo ak nemá spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu. Platí to aj v prípade, ak jeden z rodičov bol pozbavený rodičovských práv a povinností, ak mu bol výkon jeho rodičovských práv a povinností obmedzený alebo pozastavený.

17. Podľa § 38 ods. 1 ZR ak niektorému z rodičov bráni vo výkone jeho rodičovských práv a povinností závažná prekážka a ak je to v záujme maloletého dieťaťa, súd môže pozastaviť výkon rodičovských práv a povinností.

18. Podľa § 39 ods. 4 ZR vyživovacia povinnosť rodičov voči maloletému dieťaťu rozhodnutím súdu o obmedzení alebo pozbavení výkonu rodičovských práv a povinností, alebo o pozastavení ich výkonu nezaniká.

19. Z vykonaného dokazovania bolo nesporne preukázané, že naposledy súd rozhodoval o náhradnej osobnej starostlivosti rozsudkom č. 9P/143/20185 vydaným 14. mája 2019, ktorým zveril maloletú A. do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky a matke určil výživné vo výške 30 eur mesačne. V tom čase nebol v rodnom liste maloletej uvedený otec. Keďže je nesporne preukázané, že v rodnom liste maloletej je už otec uvedený, bolo potrebné určiť i jemu vyživovaciu povinnosť voči maloletej. Vzhľadom na skutočnosť, že súd nemá preukázané pomery na strane otca, neostalo iné ako ho zaviazat' výživným v minimálnom rozsahu s poukazom na ust. § 62 ods. 3 ZR a rovnako i matku. Obaja rodičia sú teda povinní platiť výživné na účet príslušného úradu práce, sociálnych vecí a rodiny.

20. Pokiaľ ide o zásah do rodičovských práv matky maloletej, súd po vykonanom dokazovaní dospel k záveru, že vzhľadom na skutočnosť, že matka sa aktuálne nedokáže postarať o svoju dcéru, čo potvrdila stará matka i matka, súd postupoval v záujme maloletej a rozhodol o pozastavení výkonu rodičovských práv a povinností matky poukazujúc na to, že je záujme maloletej A., aby vyrastala v atmosfére šťastia, lásky, porozumenia, stability, tolerance a harmónie, aby jej výchova smerovala k pozitívnemu rozvoju jej osobnosti, nadania a rozumových a fyzických schopností, mravnému, duchovnému a sociálnemu rozvoju, aby bol jej majetok spravovaný s náležitou starostlivosťou a aby boli rešpektované jej práva uvedené v Dohovore o právach dieťaťa, ako aj v iných právnych predpisoch. Rozhodnutím súdu o pozastavení výkonu rodičovských práv a povinností rodič zostáva ich nositeľom, nemôže ich však vykonávať. Ak dôjde k zániku tejto prekážky a rodič môže svoje rodičovské práva a povinnosti opäť vykonávať, zánik opatrenia uloženého podľa § 38 ods. 1 nenastáva ex lege, ale až výrokom súdu.

21. Podľa § 52 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilného mimosporového poriadku žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

22. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, nakoľko tento zákon neustanovoval inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa doručenia jeho písomného vyhotovenia, cestou podpísaného súdu, ku Krajskému súdu v Trnave.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v platnom znení, resp. návrh na súdny výkon rozhodnutia podľa Štvrtej časti Civilného mimosporového poriadku - Výkon rozhodnutia vo veciach maloletých, t.j. v konaniach pri výkone rozhodnutia, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému.